

ПЛАН ТРЕТМАНА РИЗИКА

Ради смањивања нивоа ризика од дејства негативних последица, идентификоване потенцијалне опасности или комбинација опасности, предузимају се мере из области превентиве и реаговања:

1. превентива

- 1.1. стратегије, нормативног уређења, планова
- 1.2. система за рану најаву
- 1.3. просторног планирања и легализације објеката

2. реаговање

- 2.1. стања спремности капацитета за реаговање
- 2.2. спремности капацитета ватрогасно-спасилачких јединица
- 2.3. спремности капацитета јединица цивилне заштите
- 2.4. базе података и подлога за потребе планирања цивилне заштите
- 2.5. способност субјеката од посебног значаја за заштиту и спасавање
- 2.6. стање мобилности везе

Табела – приказ аката од значаја за организацију система смањења ризика од катастрофа и управљања ванредним ситуацијама на територији града Краљева

Р. Бр.	Назив документа
1.	Одлука о организацији и функционисању цивилне заштите на територији
2.	Процена ризика од катастрофа
3.	План смањења ризика од катастрофа
4.	План заштите и спасавања
5.	Одлука о образовању Штаба за ванредне ситуације
6.	Одлука о одређивању субјеката од посебног значаја за заштиту и спасавање
7.	Одлука о образовању јединице цивилне заштите опште намене
8.	Одлука о образовању специјализоване јединице цивилне заштите
9.	Одлука о образовању Ситуационог центра
10.	Акустичка студија покривености системом јавног узбуњивања
11.	Годишњи план рада Штаба за ванредне ситуације
12.	Годишњи извештај о раду Штаба
13.	Пословник Штаба за ванредне ситуације
14.	Акт о именовању повереника и заменика повереника цивилне заштите
15.	Акт о образовању стручно- оперативних тимова Штаба
16.	Уговори са субјектима од посебног значаја за заштиту и спасавање
17.	Акт о успостављеној сарадњи у области смањења ризика од катастрофа и управљања ванредним ситуацијама са другим општинама
18.	Оперативни План заштите од поплава за водотокове другог реда
19.	Одлука за подршку развоју доброволног ватрогаства
20.	Просторно-планске и урбанистичке документације од значаја (Урбанистички планови, ГУП, планови посебне намене и сл.)
21.	Извештаји о процени штете од елементарне и друге непогоде
22.	Статут ЈЛС
23.	Одлука о унутрашњој систематизацији Општинске управе
24.	План заштите од пожара за територију ЈЛС
25.	План адаптације и митигације на измењене климатске услове

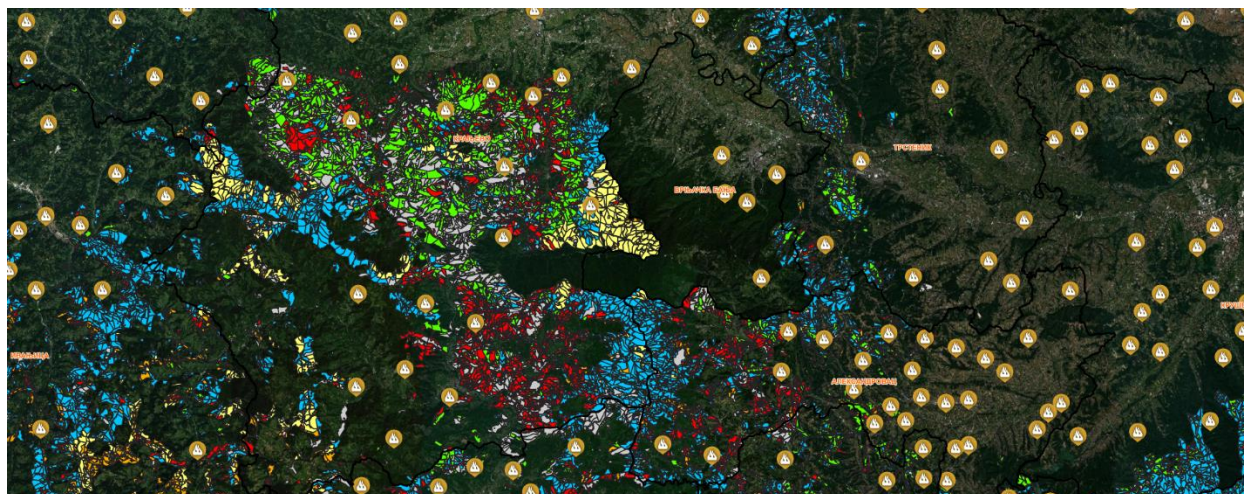
Структурне мере и активности су мере које се односе на инвестиције у изградњу или реконструкцију инфраструктуре, а чија пројектно-техничка документација треба да садржи све неопходне податке о постојећим ризицима.

Неструктурне мере и активности су све оне мере које подразумевају коришћење постојећих знања, праксе и стандарда за смањење ризика од катастрофа, а нарочито оне мере исказане кроз јавне политике, планска документа и законе, које омогућавају подизање јавне свести, професионално усавршавање и едукацију у области смањења ризика од катастрофа.

У Републици Србији **пожари на отвореном простору**, укључујући **шумске и пољске пожаре**, регулисани су кроз више закона, подзаконских аката и стратегијских докумената. У наставку је преглед најважније **важеће законске регулативе** која се односи на **заштиту од пожара на отвореном простору**:

Назив акта	Извор	Примена у контексту пожара
Закон о заштити од пожара	Сл. гласник РС 111/2009, 20/2015, 87/2018	Регулише паљење ватре, превентивне и интервенционе мере, казне
Закон о шумама	Сл. гласник РС 30/2018, 93/2021	Обавеза газдовања шумама, превенција и планови заштите од пожара
Закон о пољопривредном земљишту	Сл. гласник РС 62/2006 (изменама)	Забрана паљења биљне остатке без одобрења, казне за прекршиоце
Закон о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама	Сл. гласник РС 87/2018	Уводи систем процене ризика (укључујући шумске пожаре), планове мера, платформу за координацију

Посебан алат у циљу квалитетног планирања, са аспекта могућег ризика од поплава, представља платформа Регистар ризика од катастрофа - <https://drr.geosrbija.rs/drr/map>. На овој платформи, а у односу на степен одобреног приступа, доступне су карте са зонама ризика, што ће у будућности представљати једну од најквалитетнијих подлога у фази планирања и припреме различитих урбанистичких планова, као и грађевинских пројеката.

Слика - Карта ризика од пожара(<https://drr.geosrbija.rs/drr/map>)

Шуме су животни простор за различите биљне и животињске врсте, као и комплексни екосистеми који представљају извор живота на планети, обезбеђујући значајне количине кисеоника.

Након што избије шумски пожар, сви позитивни ефекти постојања шума нестају, јер ватра уништава све пред собом, почевши од подземних слојева до свих осталих природних станишта изнад земљине површине.

Наглашавање важности превентивних мера и заштитних акција за одбрану шума од пожара је од изузетног значаја и треба увек бити у фокусу.

Мере заштите од шумских пожара могу се поделити у следеће категорије: Биолошке, Едукативне, Техничке, Технолошке, Нормативне и институционалне мере. Детаљан приказ мера и субјеката за њихово спровођење приказан је у наредној табели.

Табела - Приказ мера заштите од пожара са субјектима спровођења

ОПШТА МЕРА	ПОСЕБНА МЕРА	СУБЈЕКАТ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ
Биолошке	Подизање заштитних појаса од лишћарских одабраних лишћарских врста	ЈП „Србијашуме“, Шумарски факултет, Шумарска школа Краљево
	Стручне мере у одржавању вештачки подигнутих састојина	
Едукативне мере	Стручни семинари	ЈП „Србијашуме“, Шумарски факултет, Шумарска школа Краљево, ФАО, УНДП, ИУЦН, ПССС Краљево и друге домаће и међународне организације цивилног друштва.
	Радионице	
	Табле упозорења (инфо табле)	
Техничке мере	Планирање, израда и одржавање противпожарних пруга и влака.	ЈП „Србијашуме“
	Изградња водозахвата	ЈП „Србијашуме“, Град Краљево, ДВД-ови из Краљева
Технолошке мере	Видео-надзор, софтвер	Сектор за ванредне ситуације (ВСЈ), Град Краљево (Цивилна заштита),
Нормативне и институционалне мере	Доношење планова заштите од пожара	ЈП „Србијашуме“, Град Краљево
	Инспекцијски надзор	Сектор за ванредне ситуације – Одељење у Краљеву, Реп. Инспектор за шумарство, Град Краљево

У циљу унапређења постојећег система заштите од пожара на територији града Краљева, могу се спровести одређене мере на инфраструктурним објектима од значаја за смањење ризика од настанка пожара на подручју ПИО „Столови“. У табели број 14, дат је преглед инфраструктурних објеката, са конкретним мерама за унапређење, носиоцима активности на унапређењу и индикаторима праћења.

Табела - Преглед мера за унапређење инфраструктурних објеката

Инфраструктурни објекти	Мере за унапређење	Носилац активности на унапређењу	Индикатор за праћење унапређења
Шумски путеви	Појачано одржавање канала и пропуста шумских саобраћајница и јавних путева	ЈП „Србијашуме“	Број издатих радних налога за уређење саобраћајница (чишћење канала, одржавање пропуста)
		ЈП за уређивање грађ. земљишта „Краљево“	Годишњи извештај о стању путеве уз преглед предузетих мера, ангажованих средстава рада и утрошених финансијских ресурса
	Појачан инспекцијски надзор и контрола канала и пропуста уз саобраћајнице и јавне путеве	Одељење за инспекцијске послове и Комуналне полиције ГУ Краљево	Број издатих решења и налога и поднетих пријава;
		Републичка шумарска и ловна инспекција	
		Републичка инспекција за путеве	
ПП Пруге	Чишћење и одржавање постојећих ПП пруга	ЈП „Србијашуме“	Годишњи извештај о ангажованим средствима рада и утрошеним финансијским средствима
	Пројектовање и изградња ПП пруга у састојинама I и II степена угрожености од пожара		Број пројектованих и изграђених ПП пруга на годишњем нивоу
Базени	Одржавање постојећих ресурса	ЈП „Србијашуме“	Нема посебног индикатора
	Израда „cost / benefit“ анализе у циљу испитивања оправданости изградње имајући у виду могућност израде Акумулација		Израђена „cost / benefit“ анализа
	Пројектовање и изградња у складу са могућим планом изградње мини – акумулација (мулти функционалне бране)	ЈП „Србијашуме“	Број пројектованих и изграђених базена на годишњем нивоу
Акумулације	Израда „cost / benefit“ анализе у циљу испитивања оправданости изградње имајући у виду могућност израде Базена	ЈП „Србијашуме“ ЈВП „Србијаводе“ ГУ Краљево	Израђена „cost / benefit“ анализа
	Пројектовање и изградња у складу са могућим планом изградње базена	ЈП „Србијашуме“ ЈВП „Србијаводе“ Град Краљево	Број пројектованих и изграђених базена на годишњем нивоу

Осматрачнице	Избор могућих локација за изградњу осматрачница	ЈП „Србијашуме“ Град Краљево (Одељење за послове цивилне заштите)	Извештај о могућим локацијама	
	Пројектовање и изградња		Број пројектованих и изграђених осматрачница	
Систем ране најаве	Израда пројекта развоја система ране најаве уз примену нових технологија	ЈП „Србијашуме“ Град Краљево МЗЖС МУЈУ „UNDP“ „FAO“ СКГО	Израђен пројекат	Успостављен функционалан систем
	Партиципација у пројекту „Evergreen“ који спроводи град Краљево		Обезбеђена средства за реализацију	

Једна од мера за смањење ризика од појава шумских пожара, као и смањења штета и губитака у случају настанак, представља организација добровољног ватрогаштва.

На територији града Краљева, у времену израде овог документа, функционише Градски Ватрогасни Савез и 9 формираних ДВД (у складу са Правилником о условима у погледу материјално-техничке и кадровске опремљености добровољних ватрогасних јединица ("Службени гласник РС", број 90 од 20. децембра 2019.)):

1. ДВД Краљево
2. ДВД Рудно
3. ДВД Студеница
4. ДВД Падобранац
5. ДВД Матарушка бања
6. ДВД Буковица
7. ДВД Витковац, Печеног и Милаковац
8. ДВД Врба
9. ДВД Каменица

У фази формирању су:

1. ДВД Милочај
2. ДВД Стубал
3. ДВД Годачица и Гледић
4. ДВД Ромско

Овакав тренд формирања и развоја ДВД на територији града Краљева, успостављен је и буџетским издавањима за ову намену (у 2024. год. издвојено 5 милиона динара и у 2025. год. издвојен исти износ).

У наредном периоду, неопходно је задржати овакав приступ подршци развоја добровољног ватрогаштва, односно, буџетских издавања. Правни основ, између осталих прописа, садржан је у Закону о добровољном ватрогаштву ("Службени гласник РС", број 87 од 13. новембра 2018.), као и градској Одлуци о финансирању добровољног ватрогаштва на територији града Краљева (http://civilnazastitakraljevo.rs/PDF/Odluka_DVD.pdf).

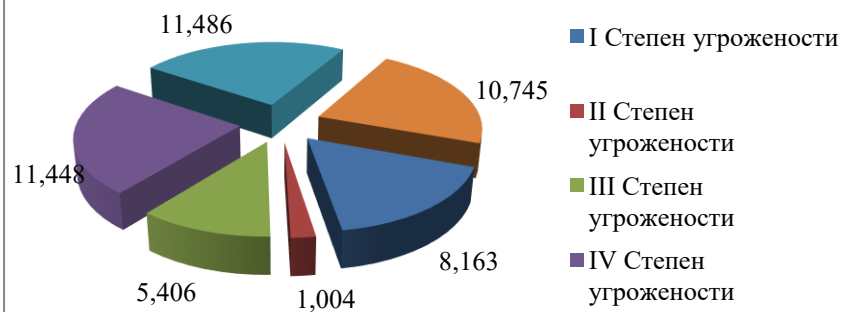
Једна од активности у наредном периоду, а од нарочитог значаја за систем везе за подручје Рудна, Студенице, Толишнице, Лопатнице, Богutowца, Роћевића итд. представља развој радио аматера на основу изграђене базне радио станице на територији општине Ивањица, локација: Божац, Свештица (прилог _). Ове активности се могу реализовати у оквиру остварене међуопштинске сарадње градова и општина у сливу Западне Мораве.

ТАБЕЛАРНИ ПРИКАЗ ПОВРШИНА ПРЕМА СТЕПЕНУ УГРОЖЕОСТИ ОД ПОЖАРА ПО ГАЗДИНСКИМ ЈЕДИИЦАМА ШГ
„СТОЛОВИ“ КРАЉЕВО¹

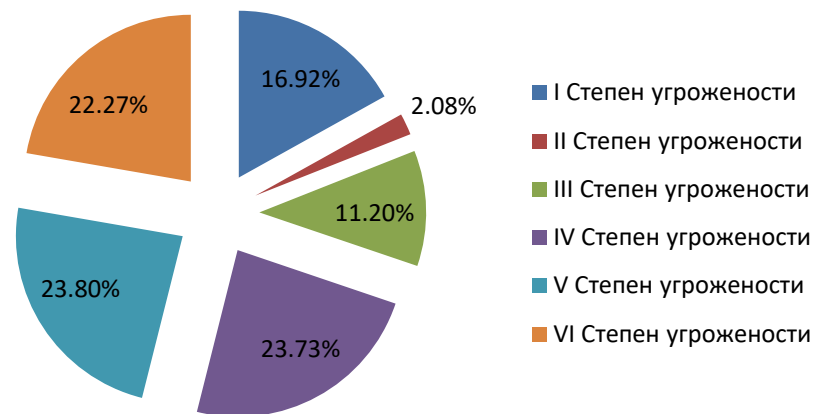
Газдинска Јединица	Степен угрожености												Укупна површина	
	I		II		III		IV		V		VI			
	ха	%	ха	%	ха	%	ха	%	ха	%	ха	%	ха	%
„Гледићке шуме“	50,11	2,2	14,83	0,6			315,75	13,9	1762,61	77,8	124,61	5,5	2267,91	100
„Котленик“	22,65	1,7	13,42	1			778,97	58,11	172,08	12,84	353,25	26,35	1340,37	100
„Јастребар“	11,21	4,4			1,92	0,75	76,12	29,95	164,13	64,6	0,7	0,3	254,08	100
„Столови Рибница“	1251,06	24,33					2163,34	42,07	385,06	7,49	1342,28	26,1	5141,74	100
„Столови Ибар“	500,43	8,3			98,88	1,6	2450,27	40,5	446,79	7,4	2551,44	42,2	6047,81	100
„Сокоља“	859,19	14,1	75,55	1,24	2465,98	40,3 5	1421,63	23,26	1041,56	17,04	247,15	4	6111,06	100
ШУ Краљево	2694,65	12,7	103,8	0,5	2566,78	13,4	7206,08	34,1	3972,23	18,8	4619,43	21,8	21162,97	100
„Троглав Дубочица“	506,32	12,4			201,94	4,98	1495,1	36,85	735,89	18,14	1117,93	27,55	4057,18	100
„Троглав Борошница“	285,26	8,1			360,25	10,1 2	1591,44	45,1	203,94	5,78	1087,95	30,83	3528,84	100
„Чемерно“	87,1	4,2	73,46	3,5	746,01	36,2	3,5	0,2	1107,65	53,7	45,5	2,2	2063,22	100
„Баковачке планине“	33,7	2,1	2,81	0,2	198,5	12,4	230,83	14,5	1013,75	63,5	116,53	7,3	1596,12	100
ШУ Богутовац	912,38	8,1	76,27	0,7	1506,7	13,4	3320,8	29,5	3061,23	27,2	2367,91	21,1	11245,36	100
„Горња Студеница“	4,84	0,2	144,7	6	587,97	24,2	191,97	7,9	898,38	37	602,33	24,8	2430,19	100
„Радочело Црепуљник“	177,11	10,9	439,06	26,9	503,87	30,9			165,36	10,2	344,72	21,2	1630,12	100
„Студеница Полумир“	646,61	30,5	29,61	1,4	10,71	0,5	20,28	1	387,62	18,3	597,59	28,2	1692,42	100
„Гокчаница “	35,43,58	52	71,89	1,1	1,41		671,37	9,9	603,73	8,9	1923,8	28,2	6815,78	100
„Жељин “	183,61	5,6	138,22	4,2	228,91	7	37,84	1,1	2397,06	73,3	289,39	8,8	3275,03	100
ШУ Ушће	4555,75	28,8	823,48	5,2	1332,87	8,4	921,46	5,8	4452,15	28,1	3757,83	23,7	15843,54	100
СВЕГА	8162,78	16,9	1003,55	2,1	5406,35	11,2	11448,41	23,7	11485,61	23,8	10745,17	22,3	48251,87	100

¹ Извор: ЈП „Србијашуме“, ШГ „Столови“ Краљево

**Површина шумског
земљишта ШГ "Столови"
Краљево по степену
угрожености у хектарима**

Површина у %

1. План третмана ризика - Превентива

Мера	Активност	Носиоц активности	Сарадници у реализацији	Време реализације	Извештавање
1.1.Стратегије, нормативно уређење планови	1.Израда Плана заштите од пожара за територију града Краљева	Градска управа Одељење за послове цивилне заштите	ЈП Србијашуме СВСМУП-а Субјекти од значаја за заштиту и спасавање	Стално	Извештај о раду
1.2.Систем за рану најаву	1.Израдити стандардне оперативне процедуре за размену података система за рано упозоравање између институција које имају надлежност ране најаве на разне опасности и повезати са системом 112 као и општина и градова у сливу Западне Мораве 2.Набавка мерних станица и постављање у оквиру система РХМЗ за рану најаву у складу са Студијом за избор потенцијалних локација за постављање метеоролошких станица за рану најаву на подручју слива Западне Мораве. 3.Изградња визиторских центара за мониторинг шумских пожара (пример: пројекат EVERGREEN)	Штаб за ВС Одељење за послове цивилне заштите РХМЗ	ЈП Србијашуме СВСМУП-а Субјекти од значаја за смањење ризика од катастрофа ЈП за уређивање грађевинског земљишта	Стално	Извештај о раду
1.3.Просторно планирање и легализација објеката	1.Планови за изградњу посебних капатжа и објеката у циљу реаговања у случају појаве шумских пожара. 2.Изградња Регионалне депоније	Штаб за ВС Град Краљево ЈКП Чистоћа Краљево	ЈП Србијашуме СВСМУП-а ЈП за уређивање грађевинског земљишта	Стално	Извештај о раду

2. План третмана ризика - Реаговање

Мера	Активност	Носиоц активности	Сарадници у реализацији	Време реализације	Извештавање
2.1.Стање спремности капацитета за реаговање	1.Набавка опреме за потребе цивилне заштите на локалном нивоу – повереници и заменици повереника цивилне заштите и јединице цивилне заштите опште намене 2.Успоставити сарадњу и праћење обавештења РХМЗ	Одељење за урбанизам ЈП за уређивање ЈП Градско стамбено РХМЗ Штаб за ВС	Одељење за послове цивилне заштите СВСМУП-а	Стално	Извештаји о раду
2.2.Спремност капацитета ватрогасно-спасилачких јединица	1.Материјално-техничко опремање 2.Едукација, вежбе ЦЗ	СВСМУП-а Влада РС	Штаб за ВС	Стално	Извештај о раду
2.3.Спремност капацитета јединица цивилне заштите	1.Материјално-техничко опремање 2.Едукација, вежбе ЦЗ 3.Повећање броја припадника	Штаб за ВС Градска управа Одељење за послове цивилне заштите	Месне заједнице Стамбене заједнице Образовне установе	Стално	Годишњи Извештај о раду Штаба за ВС
2.4.Базе податак и подлоге за потребе планирања цивилне заштите	1.Набавка и имплементација платформе за управљање ванредним ситуацијама (пример: ASK SYSTEM у употреби у ватрогасним јединицама у Словенији и Војводини) 2.Базе података добијене из регистра ризика - https://drr.geosrbija.rs/drr/home 3.Израда регистра посебно осетљивих категорија становништва на територији града Краљева	Градска управа РГЗ СВСМУП-а	Одељење за послове цивилне заштите Одељење за урбанизам	2026 Стално	Извештај о извршеној набавци Извештај о раду

2.5.Способност субјеката од посебног значаја за заштиту и спасавање	1.Материјално-техничко опремање 2.Едукација, вежбе ЦЗ 3.Посебна опрема и техника за ДВД	Субјекти од посебног значаја ДВД ЦЗ	Штаб за ВС СВСМУП-а Градска управа Одељење за послове цивилне заштите		
2.6.Стање мобилности везе	1.Материјално-техничко опремање 2.Едукација, вежбе ЦЗ 3.Израдити процедуре комуникације и координације између релевантних актера (служби локалне самоуправе, јавних предузећа, организација цивилног друштва које се баве овом темом и Сектора за ванредне ситуације - окружни ниво и ниво слива Западне Мораве) 4.У односу на потребе изградити мрежу радио аметра на основу изграђене базне радио станице функционалног система везе – Божац, Свештица (Ивањица).	СВСМУП-а Штаб за ВС Одељење за послове ЦЗ	Градска управа Градови и општине у сливу Западне Мораве ЈВП Србијаводе РХМЗ Субјекти од посебног значаја за заштиту и спасавање	Стално	Извештај о раду

